

Krasu. Ker je pisatelj v tem spisu mnogo novega zanimljivega povedal, želeli bi, da bi Slovenci obilno segli po tej knjižici, posebno ker smo slišali, da je njen čisti dobiček odločen v dobrodelen namen. (O tej knjigi nam je obljubljen še obširnejše strokovnjaško poročilo. Ured.) —č.

Vekoslav Vlah †, kastavski dekan, poverjenik družbe sv. Mohora v svoji dekaniji ter predsednik „bratovščine hrvatskih ljudij v Istri,“ kateri je ostavil tudi v svoji oporoki velik del svojega premoženja, umrl je 5. m. m. t. l. 80letni starček. — Istra je izgubila v njem iskrenega rodoljuba; posebno imenovana bratovščina ga bode jako težko pogrešala. — Zaradi njegovih zaslug v Istri mu je cesar podaril tudi Franc Josipov red. — Bodi mu zemljica lahka! —č.

Dve slavnostni knjižici v čast novoposvečenemu škofu poreško-puljskemu mil. g. dr. Alojziju Matiji Zornu sta prišli te dni na svetlo. — Učeni g. Štefan Kocijančič, profesor bogoslovja in semeniški vodja v Gorici je izdal jedno, ki ima sledeč obseg: latinsk uvod, v katerem posvečuje pisatelj knjižico novoposvečenemu škofu; latinsko pojasnilo bralcem, zakaj ni podaril novoposvečencu nove hebrejske pesni, kakor o prejšnjih enakih priložnostih; hebrejsko pesenco, zloženo l. 1857., ko je zdanji n. p. škof odšel na Dunaj v višje bogoslovne šole; drugo hebrejsko pesenco, v kateri prosi pisatelj novoposvečencu obilno milosti z nebes; lepo voščilno pesenco v slovenskem jeziku in zagovor, zakaj ni pridejal nobene vlaške pesence. — Druga slavnostna knjižica v ravno ta namen je pa izšla v Vidmu in obseza jedno latinsko, jedno vlaško pesenco in jeden slovensk sonet z naslovom: Poreški cerkvi. Vse troje je zložil bogoslovec g. Alojzij Faidutti. — Izšla je tudi tretja knjižica, pa obseza samo jedno latinsko in jedno vlaško pesen. —č.

„**Laibacher Diöcesanblatt**“. S posebnim veseljem opazujemo, da, odkar je č. g. A. Koblar prevzel uredništvo tega cerkveno-uradnega lista, množijo se v njem slovenske razprave od meseca do meseca. Letos smo brali v njem nekatere izvrstne članke o raznovrstnih cerkvenih in verskih stvareh, pisane v lepi slovenščini, a želeli bi jih to leto še več! Osobitega spomina in priporočila se nam zdi vredna studija, katero je pod naslovom „Zgodovina Sorske fare“ v 1. letošnji številki začel priobčevati do zdaj neimenovan pisatelj. Želeli bi, da bi se ta razprava tudi posebej natisnila. Lani je v „Laib. Diöcesanblattu“ izšla tudi prezanimljiva Dolničarjeva (= Thalnitscher von Thalberg) „Historia cathedralis Ecclesiae Labacensis“, katera se s pridejano pisateljevo podobo in načrtom stare stolne cerkve tudi v posebnem odtisku po 1 gld. dobiva v škofijski pisarni v Ljubljani.

„**Archiv für Heimatkunde**“. Ta Šumijev zbornik od meseca do meseca prinaša zanimljivejše zgodovinsko gradivo, tako da ga svojim naročnikom najtopleje priporočamo. Tudi s tem zbornikom združeno posebno delo: „Urkunden- und Regestenbuch zur Geschichte Krains in Mittelalter“ pridno napreduje; do zdaj je objavljenih v njem 143 imenitnih listin in regest.

Molitvenik. V „L' Archeografo Triestino, Trieste, 1829. I volume“ je razglasil dr. D. de Rossetti v óno dobo v Trsti natisnene knjige, med katerimi nahajam na 280. strani zabeležene tudi slovenske: „*Molitoune Bukve u katerih,*

se sneidejo Juterne inu vezherne pred, spoudio inu po spoudi pred Obhailam inu po Obhailam (sic) per S. Mashi inu veliku drusih Lephi (sic) Molitei sa u seperlošno sti (sic) inu potrebe ukup sbrane. U' Terstu Jannes Marenigh natiskavez, 1827. in 18. pag. 308.“ (Vidi se, da pokojni Rossetti ni posebno svéstno prepisal naslóvnega lista.) Knjige same dosléj še nisem videl, a tudi Šafařikovi „Geschichte der südslawischen Literatur, herausgegeben von J. Jireček I. Prag 1864.“ je povse neznana, čeravno navaja na 142. str. imenovanemu podobno zaglávje: „Molituvne bukuzze (od P. Marka). V' Lublani per Jan. Fr. Egerju 1767. 32°. — 8te Aufl. betitelt: *Molituvne bukuzze, v' kat'reh se najdejo juterne inu vezherne, per s. mashi, per spoudi inu s. obhailu prov lepe molituvze, koker tudi use sorte Officiumi itd., k' osmemu malu med ludy dane. V' Lublani so na prudej per Lovr. Bernbaherju meistn. bugcaveszu 1787. 32° 283 S.*“ Morda je naš v Trstu izšedši molitvenik samó kakšno novejše izdanje? — Znamenito bi bilo objaviti vsako pred 1833. letom natisneno slovensko knjigo, katere Šafařik ne imenuje v zgodovini o slov. književnosti, da se nam ne pogubi!

L. Ž.

V XXVIII. poročilu c. kr. akademije znanostij na Dunaji čitamo dve zanimljivi vesti o prehajanji Veneré mimo selca dne 6. decembra 1882. leta iz Ljubljane. Prvo je akademiji poslal g. Karl Deschmann, drugo g. J. Janesch, dež. sod. oficijal, G. E. Weiss, direktor dunajske zvezdarne pri obeh poročilih hvali „die grosse Sorgfalt und Umsicht der Beobachtung“. — V tisti seji je akademiji g. prof. Boltzmann iz Gradca predložil razpravo g. dr. Ignacija Klemenčiča, privatnega docenta na vseučilišči v Gradci: „Über die Capacität eines Plattencondensators“. — V tej razpravi preiskuje pisatelj formule, izrazujoče prejemljivost iz plošč sestavljenih električnih gostilnikov z ozirom na to, kako se ujemajo z izkušnjami ter pride do zaključka, da se izmed vseh poznatih formul z izkušnjami ujema najbolj óna, katero navaja Kirchhoff (Berl. Monatsberichte 1877). To soglasje med izkušnjo in teorijo pa dokazuje, da je po Kirchhoffovi teoriji prejemljivost električnih gostilnikov, sestojéčih iz plošč omenjene debelosti, določena toliko natančno, da se smejo Kirchhoffove formule uporabljati tudi pri zelo natančnih meritvah.

A. S.

Vjekopis dr. Jurija Dobrile, biskupa trščansko-koparskoga, prije porečko-puljskoga. Napisao Cvjetko Rubetič, na sviet izdalo društvo sv. Jeronima (Sa slikom), se zove 97 strani obsezajoča, v mali 8ki izišla knjižica, ki nam na drobno opisuje življenje pokojnikovo, njegovo delovanje in trud, njegovo ljubezen do duševno daleč za drugimi zaostalega, a nadarjenega hrvatskega naroda v Istri. — Koliko se je pokojnik trudil, da bi revnemu hrvatskemu kmetu v Istri pomagal duševno in telesno iz bednega stanja, v katerem se je nahajal, popisuje nam ta knjižica. Ko je on došel na škofovski sedež v Poreč, bila je ta škofija jako zanemarjena in zapuščena; škofje pred njim so bili sami Vlahi, ne znajoči hrvatskega jezika in tako hrvatski narod tam ni slišal stoletja in stoletja svojega materinskega jezika iz ust svojega cerkvenega predstojnika; ko je pa zdaj prišel rojak mu na škofovski sedež in govoril njegov materin jezik, revež ni verjel, da bi se kaj takega moglo še zgoditi pod nebom, tako da so ljudje sploh mislili, ker je novi škof pridigoval hrvatski, da mu je kak župnik govor spisal in se